

URČENÍ ROVNOVÁŽNÉ PRODUKCE VE DVOU- SEKTOROVÉM MODELU

$$Y = YD \quad (YD = \text{disponibilní důchod; důchod očištěný o daně})$$

- Ve dvousektorové ekonomice neexistují transfery a daně, proto se zde důchod rovná disponibilnímu důchodu.

Důchod se skládá ze spotřeby a úspor: $Y = C + S$

Spotřeba:	$C = Ca + mpc * Y$	}	$mpc + mps = 1$
Úspory:	$S = -Ca + mps * Y$		

- autonomní složka => nezávislá na výši důchodu (např.: Ca, I)
- indukovaná složka => závislá na výši důchodu (např.: $mpc * Y$)

Determinanty rovnováhy produkce ve dvousektorové ekonomice:

$$AE = C + I$$

$$AE = Ca + mpc * Y + I \quad \dots \text{autonomní výdaje: } A = Ca + I$$

$$AE = A + mpc * Y$$

Podmínka rovnováhy: $AE = Y$

$Y = AE$	$IU = 0$	rovnovážná produkce
$Y > AE$	$IU > 0$	vznikají zásoby
$Y < AE$	$IU < 0$	dochází k čerpání zásob

Rovnovážný důchod: $Y(AE) = C + I$

$$Y_E = Ca + mpc * Y + I$$

Jednoduchý výdajový multiplikátor:

$$\alpha = \frac{1}{1 - mpc} \quad (\text{multiplikátor autonomních výdajů})$$

... změna autonomních výdajů (A) vede pomocí multiplikátoru (α) k násobné změně produktu (Y) => $\Delta Y = \alpha * \Delta A$

Rovnovážný důchod pomocí multiplikátoru: $Y_E = \alpha * A$

PŘÍKLADY K PROCVIČENÍ NA SEMINÁŘI

Příklad 1:

V zemi krále Honzy je spotřeba pouze indukovaná s mezním sklonem ke spotřebě 0,8. Král vlastní v podzámčí pekárnu (zvláště dobře pečce pravé povidlové buchty) a každoročně do ní investuje stejnou částku ve výši 15 tis. zlatáků.

- Jaká je hodnota mezního sklonu k úsporám?
- Napište rovnici spotřebních výdajů a rovnici funkce úspor.
- Najděte rovnovážnou úroveň důchodu v zemi krále Honzy (v této 2sektorové ekonomice).
- Jaká bude při tomto Y velikost spotřeby a úspor?

Příklad 2:

Stát Doho má 80 občanů, kteří spoří 30 % svých důchodů. Jejich autonomní spotřební výdaje činí 100 liber a ročně investují do opravy svého fotbalového stadionu 50 liber.

- Určete mezní sklon ke spotřebě a mezní sklon k úsporám.
- Napište rovnici spotřební funkce a nakreslete.
- Napište rovnici funkce úspor a nakreslete.
- Určete sklon spotřební a funkce úspor.
- Určete velikost autonomních výdajů a nakreslete funkci autonomních výdajů.
- Určete velikost jednoduchého výdajového multiplikátoru (multiplikátoru autonomních výdajů).
- Určete rovnovážnou produkci (rovnovážný důchod) v této 2sektorové ekonomice státu Doho.
  - Jaká je v rovnováze velikost indukované spotřeby?
  - Jaká je v rovnováze velikost celkové spotřeby?
  - Jaká je v rovnováze velikost úspor?
  - Nakreslete rovnováhu v modelu.
  - Platí teoretický předpoklad, že v bodě rovnováhy je úroveň důchodu rovna součtu spotřebních výdajů a úspor?
  - Platí teoretický předpoklad rovnováhy, že investice se rovnají úsporám?
- Jaká by měla být úroveň důchodu, pokud chceme, aby úspory byly nulové?
  - Jaká je při tomto důchodu velikost agregátní poptávky?
  - Proč nelze při tomto důchodu hovořit o makroekonomické rovnováze?
- Víme-li, že úroveň potenciálního produktu ekonomiky činí 700 liber, lze hovořit o mezeře produkce (produkční mezeře), případně o jaké?
- Pokud se občané státu Doho rozhodnou zvýšit investice o 10 liber, lze předpokládat zvýšení rovnovážného produktu taktéž o 10 liber?
  - Určete velikost důchodu jak prostřednictvím pravidla rovnováhy ($AD=Y$), tak pomocí multiplikátoru.
  - Bude se velikost spotřebních výdajů a úspor z g) lišit, když se nám změnila investice?
  - Určete celkovou velikost autonomních výdajů.

Příklad 3:

Investice jsou ve výši 3400 Kč. Spotřební výdaje jsou dány funkcí $C=1500+0,8Y$.

- Určete velikost autonomních výdajů a graficky je zobrazte.
- Vypočítejte rovnovážnou úroveň důchodu.
- Vypočítejte velikost výdajového multiplikátoru.
- Určete novou úroveň důchodu pro $mps = 0,35$.
- Určete jak změna zadání z c) ovlivní výdajový multiplikátor.